

Notat**Notat vedrørende kontrolopgaver på forskningsområdet****Forskningsområdet**

Region Midtjylland forvalter ca. 3.600 eksternt finansierede projekter på forskningsområdet. De årlige udgifter til de eksternt finansierede forskningsprojekter (FAS) udgør ca. 654,4 mio.kr. og værdien af projekterne fordeler sig således pr. 31.12.2013:

Dato 18. juni 2014

Mio. kr.	I alt	%-fordeling
Aarhus Universitetshospital	565,0	86,3
Hospitalsenhed Midt	33,7	5,1
Hospitalsenhed Vest	14,6	2,2
Regionshospitalet Randers	14,0	2,2
Regionshospitalet Horsens	7,4	1,2
Psykiatrien	19,7	3,0
I alt	654,4	100,0

De eksterne projekter er fordelt på tre projektyper med følgende fordeling:

1. Legater, gaver og enkeltdonationer, hvor giveren på forhånd har bestemt, hvad pengene skal bruges til. Der kan være tale om legater med en særlig formålsbestemmelse eller gaver til særlige anskaffelser. Udgør ca. 7 procent af de eksterne midler.
2. Formålsbestemte forskningsprojekter typisk med et start og sluttidspunkt. Projekterne er f.eks. Af EU eller

forskningsstyrelsen. Udgør ca. 57 procent af de eksterne midler.

3. Løbende indtægter fra honorarer, donationer eller lignende, hvor pengene går til faglige kongresser, studieture og lignende. Udgør ca. 36 procent af de eksterne midler.

Regionens Kasse- og regnskabsregulativ inklusive bilag er gældende for alle regnskabsenheder, herunder forskningsområdet. Kasse- og regnskabsregulativet med tilhørende bilag definerer procedurer, ansvar og regler og kontrolniveau for regionens regnskabsføring.

Som supplement til Kasse- og regnskabsregulativet er der udarbejdet "Regulativ vedrørende eksternt finansierede projekter mv. i Region Midtjylland (FAS-regulativ)". Regulativet beskriver de særlige forhold, der er gældende på forskningsområdet (omtales i daglig tale som FAS).

Herudover udarbejder hver enhed en regnskabsinstruks, der specificerer særlige forhold for at sikre et godt kontrolmiljø.

Region Midtjylland arbejder med et kontrolniveau, hvor der er særlig fokus på ansvars- og funktionsadskillelse ved betaling af regninger i regionens økonomisystem. Det betyder for eksempel, at der skal to personer til at betale en regning. I økonomisystemet er indarbejdet kontroller, der sikrer, at man ikke kan anvise bilag med udbetaling til eget CPR-nummer.

Eksternt finansierede projekter ikke er en del af den daglige økonomi (budget, bevillinger og regnskab) på sundhedsområdet. I regionens økonomisystem registreres derfor udgifter og indtægter på særlige konti.

Forskningsområdet omfatter primært udgifter til løn eller vederlag til forskere, leverandører samt udgifter til konferencer og rejser, fortæring og repræsentation, kørselsgodtgørelse og lignende.

Revisionens anbefaling fra beretningen 2011

Regionens eksterne revision KPMG anførte i revisionsberetningen for 2011 vedrørende FAS:

"Vi anbefaler, at den foreliggende vejledning præciseres således, at de eksterne konti alene anvendes til eksternt finansierede midler, samt at der i 2012 foretages en gennemgang og afstemning af de igangværende fondsprojekter med henblik på en vurdering af, om der henstår beløb, der rettelig burde tilbageføres til hospitalets drift."

På baggrund af revisionens anbefaling besluttede regionsrådet i december 2012, at KPMG skulle foretage udvidet forvaltningsrevision af forskningsområdet. Formålet med forvaltningsrevisionen var at undersøge omfanget af eksterne projekter både i antal og beløb. Desuden var formålet at vurdere om regionens kontrolmiljø på forskningsområdet var hensigtsmæssigt tilrettelagt ud fra væsentlighed og risiko.

Anbefalinger fra "Forvaltningsrevisionsopgave vedrørende forskningsprojekter m.v. der indregnes på eksterne kontoafsnit"

Rapporteringen fra forvaltningsrevisionen blev leveret fra KPMG i september 2013 og forelagt regionsrådet den 25. september 2013. Rapporten anbefalede bl.a., at det i FAS-vejledningen blev præciseret, at ejendomsretten vedrørende forskningsmidler tilhører Region Midtjylland, at indkøb skal følge regionens indkøbspolitik samt at indkøbte aktiver skal registreres i lighed med øvrige anskaffelser. Slutteligt anbefalede revisionen en afdækning af brugernes behov for systemmæssig understøttelse af arbejdsgange og interne kontroller og sammenholde disse behov med den aktuelle funktionalitet i ØS Indsigt og FAS.

På baggrund af ovenstående forvaltningsrevisionsopgave er følgende initiativer iværksat:

1. Analytisk screening og efterfølgende stikprøvevis gennemgang af FAS udgiftsbilag
2. Revision af FAS-regulativet

1) Analytisk screening og efterfølgende stikprøvevis gennemgang af FAS udgiftsbilag

I foråret 2014 er der foretaget en analytisk screening og efterfølgende gennemgang af udvalgte FAS registreringer. Analysen og gennemgangen er tilrettelagt ud fra en risiko- og væsentlighedsbetragtning, som er foretaget i samarbejde med regionens revision, KPMG.

Undersøgelsen, som har omfattet årene 2009 til 2013, har haft fokus på følgende:

- a) Udbetaling til medarbejdere ved regionen
- b) Udbetaling til personer, der ikke er ansat i regionen
- c) Gennemgang af særligt udvalgte bilag
- d) Kontrol med udbetaling til leverandører

Ad a) Udbetaling til medarbejdere ved regionen

Udover løn m.v. har en gruppe af regionens medarbejdere tilknyttet FAS projekterne i 2009-2013 modtaget udbetalinger fra FAS midlerne.

Ti medarbejdere har i perioden 2009 til 2013 udover løn fået udbetalt over kr. 200.000 til egen NemKonto. Der er foretaget gennemgang og kontrol af grundlaget herfor. Kontrollen har også omfattet udbetalinger i regionens økonomisystem til personer boende på den samme adresse som de ti medarbejdere. Der er tilfældigt udvalgt yderligere 4 medarbejdere til undersøgelsen.

Fra KPMG er der herudover modtaget oversigt over medarbejdere, der har fået udbetalt beløb, hvor der i posteringsteksten er anvendt ord i relation til løn, eksempelvis gage, honorar, udlæg og forskud. Der er stikprøvevist gennemgået posteringer i økonomisystemet vedrørende personer, som har fået udbetalt over kr. 80.000 til deres NemKonto. Derudover er der stikprøvevist gennemgået posteringer for personer, der har fået udbetalt mellem kr. 50.000 og 80.000 til deres NemKonto. Der er i alt gennemgået posteringer for 48 personer.

Hvis stikprøverne medførte, at der blev fundet forhold, der krævede nærmere undersøgelse, så blev der lavet udtræk over samtlige bilag på medarbejderen, også bilag som ikke vedrørte forskning. Disse posteringer blev gennemgået stikprøvevist. Resultatet viste, at en stor del af bilagene ikke gav anledning til bemærkninger.

Der er samlet gennemgået 62 personer. Heraf var 9 af sagerne af en karakter, at der var behov for nærmere udredning. Koncernøkonomi har afholdt møder med hospitalsledelsen for at øge det ledelsesmæssige fokus på FAS området. Derefter har hospitalsledelsen indkaldt medarbejderne til møder for at indhente information til de spørgsmål, der er blevet rejst under undersøgelsen. Der er udarbejdet referat af møderne og disse er godkendte af begge parter og lagt på pågældendes p-sag.

Ud fra forklaringerne har administrationen kategoriseret resultatet af undersøgelse i følgende:

- Der var mindre forseelser. Disse forseelser kunne have en økonomisk såvel som en ikke økonomisk vinkel på sig. I stikprøven blev der fundet udgifter, hvor forbrug til hotel og bospisning var for højt i forhold til de vejledende satser. Der kunne være særlige forhold, hvor noget var forklaret, f.eks. at hotellet lå i nærheden af konferencestedet. Der var også forhold, hvor forklaringen kunne skyldes fortolkningsmæssige problemer i forhold til den daværende FAS vejledning. Dette er påtalt overfor personerne. Reglerne var ikke entydigt formuleret, hvorfor personerne kunne være i god tro.
- Der var enkelte beslutninger, som kunne se ud som om de var til egen begunstigeelse. Beslutningerne var ikke til økonomisk ugunst for regionen, men projektets udgifter medførte indtægter for personen selv. Der var i en sag tale om leje af sommerhus i forbindelse med et projekt, hvor den projektansvarlige selv ejede sommerhuset. I en anden sag var der tale om leje af et fly, som den projektansvarlige selv var medejer af. Den projektansvarlige har sandsynliggjort, at det samlet var økonomisk fordelagtigt pga. medbragt udstyr og øvrige deltagere samt sparet tid.

Udgifterne var afholdt til angivne formål og udgifterne blev vurderet rimelige. Forholdene er påtalt overfor personerne og det er påtalt, at sådanne beslutninger kræver godkendelse af ledelsen.

- Overtrædelse af personalemæssige regler. Forholdene er påtalt overfor personerne og det er fastslået, at regionens regler skal overholdes.

Der er modtaget følgende tilbagemeldinger fra hospitalsledelsen på Aarhus Universitetshospital 6 sager og fra Hospitalsenheden Midt 3 sager:

Hospitalsledelsen Aarhus Universitetshospital:

Det materiale og de spørgsmål som er rejst i forbindelse med stikprøven fra KPMG er behandlet i følgende proces.

Der har været afholdt møde med alle 6 personer, hvis bilag er udtaget til kontrollen. I disse møder har deltaget hospitalsdirektøren, den lægefaglige direktør, institutlederen for Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet samt personalejuridisk bistand fra Koncern HR, Region Midtjylland.

Der er lavet referat af samtlige møder, hvor kritisable forhold er påpeget og krav om fremtidig håndtering er fastlagt. Samtlige referater er godkendt af begge parter og lagt på den pågældendes p-sag.

I alle 6 sager er der rejst krav om tilbagebetaling af alle beløb og alle forskerne er enige i dette. I en af sagerne er der rejst krav om tilbagebetaling på 57.815 kr. vedrørende ægtefælles deltagelse i forskellige rejser og den pågældende har accepteret dette. En forskningsfond er tidligere på året overført fra privat bankkonto til hospitalets administration. I forhold til denne forskningsfond mangler endeligt revisorpåtegnet regnskab for 2014 (frem til det tidspunkt, hvor fonden overføres). Dette forventes at foreligge i løbet af 1 – 2 uger. I de øvrige 5 sager er der konkret aftalt tilbagebetaling af beløb, der ligger i størrelsesordenen et til to tusinde kr. i de enkelte tilfælde.

Hospitalsledelsen, Hospitalsenhed Midt:

Stikprøven fra KPMG har givet anledning til spørgsmål i forhold til 3 personer hos Hospitalsenhed Midt. Alle tre personer har givet en skriftlig tilbagemelding på det materiale og spørgsmål Koncernøkonomi har fremsendt.

Alle forespørgsler vedrører perioden frem til september 2011, hvor Hospitalsenhed Midt i forlængelse af fusionen foretog en generel oprydning i forskningskonti og administration af heraf.

En sag havde karakter af en misforståelse, og er afsluttet på denne baggrund med en tilbagebetaling på 6.000 kr.

I de to andre sager er der afholdt henholdsvis et og to møder. I alle tre møder har hospitalsdirektøren, den lægefaglige direktør, HR-chefen samt Koncern HR deltaget. Der foreligger referater fra alle møderne, referaterne er godkendt af begge parter og er lagt på pågældendes p-sag. Overholdelse af regelsættet er indskærpet over for begge.

Den ene sag er afsluttet med en tilbagebetaling på 14.403 kr.

I den anden sag er der afholdt to møder med henblik på dialog og afdækning af de forhold, som er påpeget af Koncernøkonomi. Den pågældende medarbejder har ikke medvirket til sagens oplysning. Det har ført til, at Hospitalsledelsen har bortvist vedkommende fra sin stilling ved Hospitalsenhed Midt fra den 6. juni 2014. Den 3. juni 2014 er der indgivet politianmeldelse med henblik på, at få en vurdering om forholdene giver grundlag for en politimæssig efterforskning. Hele sagen er håndteret og vurderet i tæt samarbejde med Koncern HR. Derudover rejser regionen et tilbagebetalingskrav på kr. 159.783.

Ad b) Udbetaling til personer, der ikke er ansat i regionen

Kontrollen med bilagene gav ikke anledning til bemærkninger og alle bilagene kunne forklares ved den dokumentation, der forelå i koncernens økonomisystem.

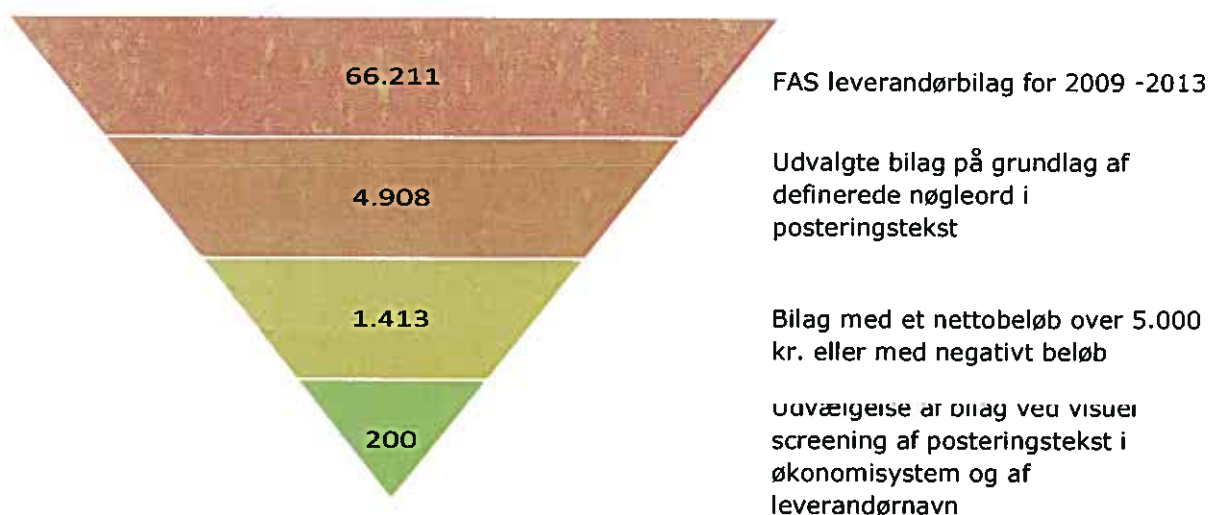
Ad c) Gennemgang af særligt udvalgte bilag

Fra KPMG er modtaget en oversigt, hvor KPMG vurderede, at posteringerne skulle undersøges nærmere. Det drejer sig om 11 posteringer vedrørende udbetalinger til personer med et "ikke-eksisterende" cpr-nr. Kontrollen med bilagene gav ikke anledning til bemærkninger og alle bilagene kunne forklares ved den dokumentation, der forelå i koncernens økonomisystem.

Ad d) Kontrol med udbetaling til leverandører

Der er på FAS området i perioden 2009-2013 modtaget ca. 66.000 leverandørfakturaer. KPMG har ud fra udvalgte nøgleord screenet disse fakturaer og har leveret en liste med 200 fakturaer til nærmere gennemgang.

KPMG's udvælgelse af leverandørbilag i.f.m. FAS undersøgelse:

Der er foretaget en kvantitativ såvel som kvalitativ screening af de nævnte 200 bilag. De 100 bilag, der havde et beløb over kr. 25.000, er gennemgået. Heraf blev 44 bilag umiddelbart sorteret fra, fordi disse åbenlyst var forklaret i økonomisystemet og dermed fundet uinteressante i forhold til kontrollen. Administrationen har foretaget en nærmere gennemgang af 56 bilag over kr. 25.000. Kriteriet for gennemgangen var en kombination af leverandørnavn og posteringstekst som af forskellige årsager vakte administrationens undren.

Administrationen har forespurgt til de 56 bilag og har modtaget tilfredsstillende svar vedrørende samtlige bilag.

2) Revision af FAS-regulativet

Den nuværende FAS-vejledning har taget sit udgangspunkt i vejledningen fra det daværende Århus Amt. Den er siden blevet tilpasset af to omgange henholdsvis ved opstart af Region Midtjylland samt i 2010.

Forvaltningsrevisionsrapporten fra KPMG gav anledning til, at FAS-vejledningen revideres samtidig hermed ændres ordlyden i titlen fra vejledning til regulativ for at tydeliggøre, at det er obligatorisk at følge disse regler.

Formålet med revisionen af regulativet vedrørende håndtering af eksternt finansierede projekter er, at tydeliggøre og præcisere de regler, der er gældende således, at såvel forskerne som øvrigt personale overholder reglerne og ikke bevist eller ubevidst kommer til at overtræde reglerne. Det er specielt fundet relevant at præcisere, at regionen har ejerskabet over eksterne midler. Derudover tydeliggøres det, at regionens Kasse- og regnskabsregulativ samt øvrige regler også omfatter eksterne midler. Det præciseres i regulativet, at regionens regler for repræsentation, bespisning mv. er gældende for eksterne midler. Det er som noget nyt indført, at den projektansvarlige ved projektoprettelsen skal skrive under på, at regulativet er gennemlæst og at reglerne vil blive efterlevet. Dette er indført for at sikre, at alle er bekendte med reglerne i regulativet og vil efterleve disse.

Rigsrevisionen

Til orientering kan oplyses, at Rigsrevisionen også har fokus på forskningsområdet. Rigsrevision har iværksat deres egen undersøgelse af forskningsområdet i regionerne på baggrund af en anmodning fra statsrevisorerne. Rigsrevisionen skriver i deres tilrettelæggelsesnotat:

"Undersøgelsen skal for hospitalerne:

- 1. afdække, om de fastlagte forretningsgange følges, og om der er en tilstrækkelig intern kontrol og revision af forvaltningen af eksterne forskningsmidler*
- 2. vurdere, om samarbejdsaftalerne med private sponsorer (fx fonde og medicinalindustrien) sikrer hospitaler og forskere et tilfredsstillende samarbejds- og aftalegrundlag*
- 3. vurdere, om regionerne og ministerierne – Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Økonomi- og Indenrigsministeriet – har ført et tilstrækkeligt tilsyn med forvaltningen af eksterne forskningsmidler.*

I undersøgelsen skal tillige indgå en sammenligning mellem forvaltningen af eksterne forskningsmidler på hospitaler og universiteter med henblik på at belyse god praksis."

Rigsrevisionen forventer at afgive beretning i 2015.

Det videre forløb

Det kan i øvrigt nævnes, at administrationen laver generelle kontroller af bilag i økonomisystemet, hvor FAS området indgår som en integreret del af undersøgelsen.